

**Associate degree
Pedagogisch Educatief Professional
Saxion Hogeschool**

*Verslag van de beperkte opleidingsbeoordeling
30 november 2023*

Colofon

Instelling en opleiding

Saxion Hogeschool
M.H. Tromplaan 28
7513 AB Enschede
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: positief

Opleiding: Associate degree Pedagogisch Educatief Professional
Vestigingslicenties: Enschede en Deventer
Variant: Voltijd en deeltijd
Croho-nummer: 80142

Commissie

Dylan Vianen, voorzitter
Barbara Boom, deskundige
Chiel van der Veen, deskundige
Anne van de Rijdt, student-lid
Titia Busing, secretaris
De commissie is vooraf voorgelegd aan de NVAO.

AeQui Nederland
Postbus 5050
3502 JB Utrecht
www.AeQui.nl

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	6
1. Beoogde leerresultaten	8
2. Onderwijsleeromgeving	11
3. Toetsing	17
4. Gerealiseerde leerresultaten	20
Bijlagen	23
Bijlage 1 Commissie.....	24
Bijlage 2 Bezoekprogramma	25
Bijlage 3 Bestudeerde documenten	26

Samenvatting

Op 30 november 2023 is de associate degree Pedagogisch Educatief Professional van Saxion Hogeschool geïnspecteerd door een commissie van AeQui. Het totaaloordeel van de commissie is **positief**.

Beoogde leerresultaten

De commissie stelt vast dat de beoogde leerresultaten c.q. (deel)competenties en leeruitkomsten wat betreft niveau en oriëntatie passend geconcretiseerd zijn. De opleiding heeft het landelijke opleidingsprofiel uitgewerkt in duidelijke bekwaamheidseisen. Deze zijn gelijk voor de voltijd- en deeltijdvariant van de opleiding.

De voltijdvariant heeft een breed profiel: alle studenten worden opgeleid tot pedagogisch educatief professional voor jonge kinderen, van 0 – 14 jaar. De deeltijdvariant onderscheidt vanaf de start twee profielen: jonge kind en oude kind.

De opleiding is goed afgestemd op de beroepspraktijk. Dit krijgt vorm in een regiegroep van werkveldvertegenwoordigers, studenten die werkzaam zijn in de beroepspraktijk (via stage of werk) en de actieve betrokkenheid van praktijkopleiders. De opleiding maakt bovendien goed gebruik van het netwerk van de Pabo. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de beide varianten van de opleiding **voldoen** aan deze standaard.

Programma

De commissie stelt vast dat de inhoud en het niveau van onderwijs van beide varianten waarborgt dat afgestudeerden voldoen aan de beoogde leerresultaten. De nieuwe set van bekwaamheidseisen wordt momenteel doorvertaald naar de kwartielen, thema's en varianten. De kwartielen zijn degelijk en samenhangend opgezet en gericht op relevante thema's. De beroepsopdracht speelt in elk kwartiel een centrale rol.

Het lectoraat is actief betrokken bij de opleiding. De cyclus van het actieonderzoek is verankerd in het programma waardoor studenten goed voorbereid worden op dit onderdeel van het afstuderen.

De opleiding borgt de kwaliteit van de werk- of stageplek van studenten op een goede manier. De praktijkopleidersmiddagen, het contact tussen instituutsopleider en praktijkopleider en de driehoeksgesprekken dragen daaraan bij.

De opleiding biedt studenten een persoonlijke benadering en begeleiding. Studenten ervaren ruimte voor eigen inbreng. Ook weten ze wat van hen verwacht wordt en bij wie ze terecht kunnen met vragen; ze ervaren daarin geen afstand.

De opleiding voldoet aan de wettelijke instroomeisen. Het programma sluit bovendien aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. De opleiding is zich bewust van de extra begeleiding die nodig is voor voltijdstudenten voor wie het vakgebied en het werkveld nieuw zijn.

De opleiding beschikt over voldoende docenten met passende expertise op de verschillende kennisgebieden van de opleiding. De commissie heeft tijdens de visitatie een zeer enthousiast, betrokken en kwaliteitsbewust team ontmoet. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat beide varianten van de opleiding **voldoen** aan deze standaard.

Toetsing

De toetsing is gebaseerd op de visie op toetsen en het toetsbeleid van de academie en de hogeschool. De toetsing sluit aan bij het praktijkgerichte karakter van de opleiding. De opleiding maakt gebruik van een variëteit aan toetsvormen en duidelijke rubrics en beoordelingscriteria. De opleiding neemt voldoende maatregelen om de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie van de toetsing te bewaken. Het werken in vakgroepen draagt bij aan de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid. Studenten weten wat van hen verwacht wordt en zijn positief over de feedback die ze krijgen.

De examencommissie en toetscommissie bewaken samen proactief de kwaliteit van toetsing en het eindniveau. Beide commissies zijn daarin goed op elkaar afgestemd. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat beide varianten van de opleiding **voldoen** aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding heeft een degelijk afstudeerproces ingericht. In de beoordeling van de verschillende onderdelen wordt gebruikgemaakt van het vier-ogen principe en beoordelingsformulieren. De commissie waardeert de keuze van de opleiding voor actieonderzoek. De meerwaarde hiervan wordt door alumni en werkveld herkend, zo bleek tijdens de visitatie.

Op basis van de bestudeerde dossiers en het gevoerde gesprek met studenten en alumni stelt de commissie vast dat het eindniveau c.q. het Ad-niveau gerealiseerd wordt. De commissie is onder de indruk van het niveau van de bestudeerde dossiers. De commissie vond het soms lastig het onderscheid tussen een voldoende en goede beoordeling te zien. Ook was het niet altijd duidelijk hoe, op basis van de deelcijfers, de eindbeoordeling tot stand is gekomen. De commissie zag in de bestudeerde dossiers een passende variëteit in herkenbare onderwerpen. Voorbeelden hiervan zijn ouderbetrokkenheid, spelend leren en spelend rekenen. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat beide varianten van de opleiding **voldoen** aan deze standaard.

Alle standaarden van het NVAO-kader zijn positief beoordeeld. Op die grond geeft de commissie een **positief advies** inzake accreditatie van de associate degree Pedagogisch Educatief Professional van Saxion Hogeschool.

Namens de voltallige commissie,
Utrecht, februari 2024

Dylan Vianen
Voorzitter

Aanbevelingen

Met het oog op de toekomst geeft de commissie de volgende suggesties ter overweging:

- De commissie vindt het belangrijk dat studenten van beide varianten voldoende zicht krijgen op de breedte van het vakgebied en nodigt de opleiding uit deze breedte in de deeltijd profielen te blijven opzoeken.
- Het verder versterken van het regionale netwerk door nog meer aan te sluiten bij verschillende overleggenremia op het gebied van onderwijs en kinderopvang, ook buiten de gemeente Enschede.
- De opleiding kan studenten van de voltijd- en deeltijdvariant meer met elkaar verbinden.
- In het programma meer aandacht te besteden aan de eigen profilering inzake achterstandsbeleid en gelijke kansen en hiermee aansluiten bij vraagstukken en uitdagingen die spelen in de regio.
- De internationaliseringslijn kan nog meer verbonden worden met het specifieke profiel van de opleiding (gericht op achterstandsbeleid en armoedebestrijding), de bekwaamheidseisen en toetsing.
- De diversiteit van het docententeam kan vergroot worden.
- De commissie raadt de opleiding aan te onderzoeken hoe het afstuderen, met de drie verschillende onderdelen, meer compact en geïntegreerd ingericht kan worden.

Titia Busing
Secretaris

Inleiding

Dit rapport beschrijft de uitkomsten van de visitatie van de associate degree Pedagogisch Educatief Professionaal (Ad PEP) op 30 november 2023. De opleiding zet zich in voor kwaliteitsverbetering van het aanbod aan kinderen.

De instelling

De opleiding is onderdeel van de Academie Pedagogiek & Onderwijs (APO) van Saxion hogeschool. De hogeschool bereidt studenten voor op hun toekomstige rol: de wereld van morgen vraagt volgens Saxion om anders leren, denken en doen. Studenten leren met een brede blik naar actuele vraagstukken uit de beroepspraktijk te kijken en praktische en duurzame oplossingen te bedenken. De hogeschool is georganiseerd in twaalf academies die samen 8 associate degree opleidingen, 42 bacheloropleidingen en 12 masteropleidingen aanbieden. Het praktijkgericht onderzoek is ondergebracht in 29 lectoraten. Aan de hogeschool studeren circa 27.500 studenten en er werken 2.700 medewerkers.

Binnen de APO geven de kernwaarden passie, ondernemen en samen, richting aan het handelen van de medewerkers. De APO biedt naast de Ad PEP ook de bacheloropleiding tot Leraar Basisonderwijs, de masteropleidingen Educational Leadership en Leren & Innoveren aan. Daarnaast kent de APO een nascholingsaanbod (maatwerk en open inschrijving) voor educatieve professionals. Aan de APO zijn drie lectoraten verbonden: het lectoraat Jonge Kind Educatie, het lectoraat Innovatief en Effectief Onderwijs en het lectoraat Vernieuwend Onderwijs.

De opleiding

De Ad PEP omvat 120 EC en wordt in voltijd en deeltijd aangeboden. Beide varianten duren twee jaar. En in beide varianten speelt de praktijk (in de vorm van een stageplek of een werkplek) een belangrijke rol.

De opleiding is in studiejaar 2020 - 2021 gestart met de deeltijdvariant jonge kind. In 2021 is de

deeltijdvariant oude kind daarbij gekomen. En in september 2023 - 2024 is de voltijdvariant gestart. De opleiding groeit gestaag en heeft uitstroom naar onderwijs en kinderopvang. De opleiding is in studiejaar 2023 - 2024 gestart met 41 deeltijd- en 68 voltijdstudenten.

De deeltijdvariant omvat twee uitstroomprofielen, te weten jonge kind en oude kind. Met deze twee uitstroomprofielen wil de opleiding aansluiten bij de werkplek van studenten.

De voltijdvariant is gericht op kinderen in de leeftijd van 0 – 14 jaar en omvat een programma voor zowel studenten die stagelopen in het basisonderwijs als in de kinderopvang. Voltijdstudenten specialiseren zich in de afstudeerfase in het oude of jonge kind, passend bij hun eigen praktijk. Gezien het aantal te verwachten studenten in de voltijdvariant, heeft de opleiding afgelopen voorjaar extra docenten aangetrokken. De opleiding heeft de ambitie om per 1 september 2024 een voltijdvariant te starten in Deventer.

De vorige visitatie (toets nieuwe opleiding) in vond plaats in 2017. De opleiding heeft in 2018 voldaan aan de twee voorwaarden die daarbij gesteld zijn. Daartoe heeft de opleiding onder andere de opleidingsdidactiek uitgewerkt en de expertise in docententeam op het gebied van 0 – 2 jarigen aangevuld. Ook heeft de opleiding de opleidingsdidactiek beschreven in het Onderwijs- en toetsplan. De opleidingsdidactiek wordt jaarlijks besproken in de kernteamvergadering en bij het inwerken van nieuwe collega's.

De visitatie

Saxion Hogeschool heeft aan AeQui opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hier toe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijke en ter zake kundige

commissie samengesteld. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

De visitatie heeft op 30 november 2023 plaatsgevonden volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. Van het inloospreekuur is geen gebruik gemaakt. De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd conform kader 2018 voor de beperkte opleidingsbeoordeling; de commissie heeft de benodigde informatie gekregen om tot een beoordeling te komen. De commissie heeft zich daarbij expliciet georiënteerd op het cluster waarin de opleiding geplaatst is. Dit is met de voltallige commissie gedaan,

tijdens het voorbereidend overleg, en afsluitend bij de oordeels-vorming. De hiertoe benodigde kennis was aanwezig in (een deel van) de commissie. Aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie.

Deze rapportage is in januari 2024 in concept toegestuurd aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Het ontwikkelgesprek zal in 2024 plaatsvinden. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

1. Beoogde leerresultaten

De commissie beoordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de beoogde leerresultaten **voldoen** aan de standaard. Het landelijke opleidingsprofiel vormt de basis voor de bekwaamheidseisen. Deze zijn gelijk voor de voltijd- en deeltijdvariant van de opleiding. De opleiding kiest in de voltijdvariant voor een breed profiel; de deeltijdvariant onderscheidt vanaf de start twee profielen: jonge kind en oude kind. De commissie vindt het belangrijk dat studenten van beide varianten voldoende zicht krijgen op de breedte van het vakgebied. De opleiding kiest voor een eigen inkleuring gericht op achterstandenbeleid en armoede. De opleiding is goed afgestemd op de beroepspraktijk. De opleiding kent een regiegroep van werkveldvertegenwoordigers, studenten zijn werkzaam in de beroepspraktijk (via stage of werk) en praktijkopleiders zijn actief betrokken. De opleiding maakt goed gebruik van het netwerk van de Pabo. Er zijn samenwerkingsverbanden met grote organisaties, studenten zijn werkzaam in de beroepspraktijk en de opleiding kent een werkveldadviesraad. De opleiding kan haar regionale netwerk versterken door nog meer aan te sluiten bij verschillende overleggremia op het gebied van onderwijs en kinderopvang, ook buiten de gemeente Enschede.

Bevindingen

De opleiding leidt professionals op die een kwaliteitsimpuls kunnen leveren aan kinderopvangcentra, peuterspeelzalen of het basisonderwijs. De afgestudeerde Pedagogisch Educatief Professionaal (PEP) levert een gerichte bijdrage aan een veilig pedagogisch klimaat, het omgaan met verschillende ontwikkelingsbehoeften van kinderen/leerlingen en het inrichten van een rijke leeromgeving waarin doelgericht gewerkt kan worden aan de ontwikkeling van kinderen. De PEP zet daartoe de kennis over leer- en ontwikkelingsprocessen in. De afgestudeerde PEP handelt zelfstandig en bekwaam in verschillende situaties en neemt hiervoor eigen initiatief. De PEP sluiten aan bij de ontwikkelingsniveaus van de kinderen in de specifieke context, neemt initiatief in de samenwerking met andere (zorg)professionals en de communicatie naar en ondersteuning van ouders. De afgestudeerde PEP zet vanuit praktijkgericht onderzoek en gebaseerd op theorie interventies in, gericht op de kwaliteit in het directe werk met kinderen en het inhoudelijk beleid in de organisatie.

De opleiding is ontstaan vanuit het willen verbeteren van kansen voor alle kinderen, het vergroten van kansengelijkheid en daarmee uiteindelijk

het verminderen van armoede. In de regio Twente/ Achterhoek is 19% laaggeletterd en is armoede een belangrijk thema. Bovendien is de regio een krimpregio en ziet de opleiding talenten verdwijnen. Met de opleiding kan talent behouden worden voor de regio. Met aandacht voor achterstandenbeleid geeft de opleiding invulling aan de eigen inkleuring van het landelijke opleidingsprofiel, dat in 2023 is vastgesteld. Dit profiel dient als onderlegger van de opleiding.

Hiernaast kiest de opleiding in de deeltijdvariant voor twee uitstroomprofielen, namelijk jonge kind en oude kind. Het uitstroomprofiel jonge kind richt zich op de voorschool en de onderbouw van het (speciaal) basisonderwijs. Studenten worden toegerust om als hbo'er op de groep en/of als pedagogisch beleidsmedewerker of pedagogisch coach in de voorschool te werken of als leraarondersteuner in de onderbouw van het basisonderwijs.

Het uitstroomprofiel oude kind richt zich op het (speciaal) basisonderwijs en de naschoolse opvang. Studenten worden voorbereid om als leraarondersteuner in het basisonderwijs aan de slag te gaan of als hbo'er op de groep of pedagogisch coach/pedagogisch beleidsmedewerker in de naschoolse opvang.

Zoals eerder aangegeven, richt de voltijdvariant zich op kinderen van 0 – 14 jaar. Studenten kunnen daaraan, middels de beroepsproducten, een specifieke invulling geven gericht op het werken als hbo'er in de kinderopvang of als leraarondersteuner in het basisonderwijs.

De opleiding heeft leerresultaten uit het landelijk opleidingsprofiel en de kennis en vaardigheden uit het beroepsbeeld vertaald naar bekwaamheidseisen met concrete indicatoren die zowel in de kinderopvang als in het onderwijs in te zetten zijn. De opleiding heeft hierin ook de kenmerken van het Ad niveau verwerkt. De bekwaamheidseisen zijn per studiejaar 2023 – 2024 gelijk voor de deeltijd- en voltijdvariant:

1. Pedagogisch bekwaam;
2. Vakdidactisch bekwaam;
3. Organisatorisch bekwaam;
4. Brede professionele basis.

De bekwaamheidseisen zijn per semester vertaald in indicatoren.

Afstemming beroepenveld

De afstemming met het beroepenveld krijgt op verschillende manieren vorm. De opleiding heeft een regiegroep van werkveldvertegenwoordigers ingericht. Deze regiegroep denkt mee over hoe ontwikkelingen in het werkveld hun plek moeten krijgen in de (visie van de) opleiding. In het afgelopen studiejaar is onder andere gesproken over de opzet van de voltijddopleiding, de begeleiding van deze groep studenten in de praktijk en het overheidsbeleid richting een 'rijke schooldag'.

Hiernaast zijn studenten werkzaam in de beroepspraktijk en onderhoudt de instituutsopleider contact met de praktijkopleider van studenten. Via de periodieke gesprekken tussen instituutsopleider en praktijkopleider en de praktijkopleidersmiddagen, die vier keer per jaar georganiseerd worden, krijgt de opleiding ook input voor verdere ontwikkeling. De opleiding onderhoudt bovendien contact met een aantal grotere organisaties in het onderwijs en de kinderopvang in de regio. Tijdens de visitatie is duidelijk geworden dat de opleiding ook goede contacten heeft

met de gemeente Enschede. Met andere gemeenten is nog geen structureel contact.

Vertegenwoordigers van het werkveld zien, zo bleek tijdens de visitatie, de studenten (hun werknemers) groeien tijdens de opleiding. Daarnaast is opgemerkt dat de beroepsproducten die studenten maken zeer waardevol zijn voor de organisatie en nog steeds gebruikt worden. De eisen die aan beroepsproducten gesteld worden zijn onderwerp van gesprek in de regiegroep. Opgemerkt is dat thema's als diversiteit en inclusiviteit sterker verankerd kunnen worden in de opleiding.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de beoogde leerresultaten c.q. bekwaamheidseisen wat betreft niveau en oriëntatie passend geconcretiseerd zijn. De opleiding hanteert daarbij het landelijke opleidingsprofiel als uitgangspunt. De beoogde leerresultaten zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De opleiding heeft het landelijke opleidingsprofiel consequent uitgewerkt in duidelijke bekwaamheidseisen. Deze zijn gelijk voor de voltijd- en deeltijdvariant van de opleiding.

De opleiding kiest in de voltijdvariant voor een breed profiel: alle studenten worden opgeleid tot pedagogisch educatief professional voor jonge kinderen, van 0 – 14 jaar. De deeltijdvariant onderscheidt vanaf de start twee profielen: jonge kind en oude kind. De commissie vindt het belangrijk dat studenten van beide varianten voldoende zicht krijgen op de breedte van het vakgebied en nodigt de opleiding uit deze breedte in de deeltijd profielen te blijven opzoeken.

De commissie stelt vast dat de opleiding goed is afgestemd op de beroepspraktijk. De opleiding kent een regiegroep van werkveldvertegenwoordigers, studenten zijn werkzaam in de beroepspraktijk (via stage of werk) en praktijkopleiders zijn actief betrokken. De opleiding maakt bovendien goed gebruik van het netwerk van de Pabo. De commissie is van mening dat de opleiding

haar regionale netwerk kan versterken door nog meer aan te sluiten bij verschillende overleggrema's op het gebied van onderwijs en kinderopvang (ook buiten de gemeente Enschede) waarmee nog beter aangesloten kan worden bij de vraagstukken en uitdagingen die spelen in de regio.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat beide varianten van de opleiding **voldoen** aan deze standaard.

2. Onderwijsleeromgeving

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard. De onderwijsleeromgeving stelt studenten in staat de beoogde leerresultaten te bereiken. De studiehandleidingen zijn overzichtelijk uitgewerkt. De kwartielen zijn samenhangend en degelijk opgezet. De beroepsopdracht die studenten maken heeft in elk kwartiel een centrale rol. De opleiding kan studenten van de voltijd- en deeltijdvariant wat meer met elkaar verbinden. De nadruk op achterstandsbeleid en gelijke kansen (zie standaard 1) komt minder expliciet naar voren in de opleiding volgens de commissie en kan derhalve versterkt worden. Het lectoraat is actief betrokken bij de opleiding. De cyclus van het actieonderzoek is verankerd in het programma waardoor studenten goed voorbereid worden op dit onderdeel van het afstuderen. De internationaliseringslijn kan nog meer verbonden worden met het specifieke profiel van de opleiding (gericht op achterstandsbeleid en armoedebestrijding), de bekwaamheidseisen en toetsing. De opleiding voldoet aan de wettelijke instroomeisen. Het programma sluit bovendien aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. De opleiding borgt de kwaliteit van de werkplek van studenten op een goede manier. En de opleiding is zich bewust van de extra begeleiding die nodig is voor voltijdstudenten. Docenten vormen samen een deskundig, hecht, betrokken en kwaliteitsbewust team.

Bevindingen

Beide varianten van de opleiding bestaan uit acht kwartielen met elk een eigen thema. De thema's hangen samen en volgen elkaar inhoudelijk op. De thema's van beide varianten zijn nagenoeg gelijk. Zo omvat het eerste jaar de thema's observeren en ontwikkelen, de uitdagende (speel) leeromgeving, leren en motiveren (voor voltijd en deeltijd oude kind), handelingsgericht werken (voor voltijd en deeltijd jonge kind) en de pedagogische en educatieve proceskwaliteit (voor deeltijd). Het tweede jaar omvat PEP in de organisatie (voor voltijd en deeltijd jonge kind), handelingsgericht werken (voor deeltijd oude kind), het kind in het systeem en afstuderen.

Drie lijnen

Elk kwartiel omvat drie lijnen: de kennis- en vaardigheidslijn, de toepassingslijn en de lijn professionele ontwikkeling. In de kennis- en vaardigheidslijn is aandacht voor pedagogiek en educatie, de ontwikkelingsdomeinen taal, rekenen, oriëntatie op jezelf en de wereld, creatieve expressie en motoriek en beweging en voor eigen vaardigheden. Binnen pedagogiek en educatie vindt verdieping plaats op het gebied van de ontwikkeling van het kind in relatie tot de opvoedings-

omgeving, ontwikkelingsgericht kunnen werken, ontwikkeling, instructie en leren, het werken vanuit specifieke ontwikkelingsbehoeften van kinderen, de talentontwikkeling, de kwaliteit van de interactieprocessen, ouderbetrokkenheid, samenwerken met anderen, coachen van collega's en het creëren van een inclusieve opvoedingsomgeving in het IKC. Bij de ontwikkelingsdomeinen is ten aanzien van het jonge kind onder andere aandacht voor het ontwerpen en vormgeven van een spelgeoriënteerd aanbod, de rol van taal en de ontwikkeling van interactievaardigheden in de begeleiding. Ten aanzien van het oude kind vindt er een verdieping plaats in de vakspecifieke didactiek en de ondersteuning van de kinderen in hun leerproces; eigenaarschap en motivatie bevorderen zijn hierin belangrijke pijlers.

Het onderdeel eigen vaardigheden richt zich op versterken van de bekwaamheidseisen en indicatoren binnen het thema. Voorbeelden hiervan zijn het beter beheersen van mondelinge en schriftelijke taal, vaardigheden voor de beroepspraktijk (bijv. coaching van collega's) en het zich eigen maken van onderzoeksvaardigheden.

De toepassingslijn omvat het werkplekleren en het ontwerpatelier. In beide varianten werken

studenten op hun stage of werkplek aan de doelen van het thema en de eigen doelen op basis van de bekwaamheidseisen. In de deeltijdvariant vindt het werkplekleren plaats op de (leer)werkplek van de student (minimaal 16 uur per week). Deeltijdstudenten blijven twee jaar binnen één organisatie. In de voltijdvariant vindt het werkplekleren plaats tijdens de stages. Studenten lopen twee dagen per week stage. Voltijdstudenten kunnen een keuze maken om te blijven bij de organisatie of om te wisselen naar een andere stageplek zodat goed aangesloten kan worden bij hun eigen leerdoelen en professionele ontwikkeling. Daarnaast omvat de voltijdvariant een aantal stageweken waarbij studenten een hele week stage lopen.

In het ontwerpatelier werken studenten aan de ontwikkeling van hun beroepsproduct. Dit vindt plaats onder begeleiding van een studiecoach.

De lijn professionele ontwikkeling is gericht op de ontwikkeling van de student. Deze ontwikkeling wordt begeleid en gestimuleerd door een studiecoach. Dit vindt plaats in de thuisgroepen (van maximaal 15 studenten) die elkaar wekelijks ontmoeten tijdens de lesdagen. Studenten houden gedurende de opleiding een portfolio bij inzake hun eigen professionele en persoonlijke ontwikkeling.

Studenten van de deeltijdvariant oude kind hebben tijdens de visitatie opgemerkt dat het tijdens de lessen en toetsen nog regelmatig over het jonge kind gaat. Feedback hierover aan de opleiding wordt volgens hen snel opgepakt.

Studenten en alumni (van alle varianten) zijn, zo bleek tijdens de visitatie, zeer tevreden over de aansluiting van de opleiding op de beroepspraktijk. Ze kunnen het geleerde direct toepassen. Ook waarderen ze de breedte van de opleiding.

Onderzoekend vermogen

In verschillende kwartielen komt onderzoekend vermogen aan bod. Zo onderzoeken studenten verschillende visies ten aanzien van het inrichten

van een rijke speelleeromgeving en onderzoeken studenten de kenmerken van kinderen met (specifieke) ontwikkelingsbehoeften in relatie tot de opvoedingsomgeving. Studenten leren observeren, literatuur betrekken, methodisch handelen en oplossingsgericht denken. Studenten leren ook een onderzoeksvraag te herkennen en benoemen en zich daarin theoretisch te verdiepen met oog voor de praktijk. Dit komt aan bod in het werkplekleren, de ontwerpateliers (beide onderdeel van de Toepassingslijn) en in de eerder genoemde lijn Eigen vaardigheden. Studenten ronden de opleiding af met een actieonderzoek. Standaard 4 gaat daar nader op in.

De studenten met wie die commissie gesproken heeft, voelen zich goed voorbereid op het actieonderzoek in de afstudeerfase.

De opleiding is verbonden met het lectoraat Jonge Kind Educatie. Dit uit zich onder andere in zeer nauwe betrokkenheid van het lectoraat bij de verdere ontwikkeling van de opleiding en het actieonderzoek in het laatste semester.

Internationalisering

Internationalisering richt zich op een pluriforme context van meertaligheid en multiculturaliteit. Dit is vertaald in een leerlijn Internationalisering die onderdeel is van Professionele Ontwikkeling. Met deze leerlijn wil de opleiding studenten een brede blik op de wereld meegeven. Daarnaast is er in verschillende colleges aandacht voor culturele diversiteit en gelijke kansen voor ieder kind. Ook bezoeken studenten in het tweede jaar een school voor nieuwkomers. De opleiding verkent de mogelijkheid het tweede jaar te eindigen met een bezoek aan de universiteit van Aalborg in Denemarken. Omdat er voldoende professionele en uitdagende Nederlandstalige literatuur beschikbaar is, wordt geen Engelstalige literatuur gebruikt.

Taalvaardigheid

Om de taalvaardigheid van studenten te bevorderen, heeft de opleiding een leerlijn opgesteld. Deze leerlijn wordt momenteel geïmplementeerd.

Belangrijk onderdeel van deze leerlijn is aandacht voor taalontwikkelen lesgeven, waarbij inhoud en taalvaardigheid elkaar versterken.

De opleiding stimuleert studenten op verschillende manieren hun blik te verbreden, zo bleek tijdens de visitatie. Zo is er een gastcollege inzake schuldhulpverlening, bezoeken studenten een school voor nieuwkomers, bezoeken studenten elkaars organisatie en bezoeken studenten daarnaast een hele andere organisatie dan de eigen organisatie.

Onderwijsleeromgeving

In de uitwerking en vormgeving van het curriculum zijn de voltijd- en deeltijd variant op een aantal onderdelen verschillend. Zo speelt het onderwijs van de deeltijdvariant in op doelgroep van werkende volwassenen die privéleven, werken en studeren combineren. Dit betekent dat hun eigen beroepspraktijk uitgangspunt is voor het leren. Ook sluiten de producten die studenten maken aan bij de eigen beroepspraktijk en is er ruimte voor zelfsturing in het leerproces.

De voltijdvariant is gericht op jongvolwassenen. Daarbij is aandacht voor persoonlijke ontwikkeling en het verbreden van de horizon door studenten verschillende ervaringen op te laten doen. Dit betekent dat de volle breedte van mogelijke beroepen uitgangspunt is voor leren. Ook sluiten de producten die studenten maken aan bij hun stageplek en is er wekelijks aandacht voor studiecoaching en professionele ontwikkeling (in de hiervoor genoemde thuisgroep). In het eerste kwartiel is ook aandacht voor 'leren leren'.

Tijdens de visitatie hebben docenten aangegeven dat voltijdstudenten intensievere begeleiding nodig hebben, vooral tijdens de stage. Dit omdat ze niet uit het werkveld komen, zoals deeltijdstudenten. Opgemerkt is dat voltijdstudenten een andere student is dan de deeltijdstudent en om een andere benadering vraagt.

Concreet betekent dit dat deeltijdstudenten wekelijks een lesdag volgen op de hogeschool en

minimaal 16 uur in de beroepspraktijk werkzaam zijn. Voltijdstudenten zijn twee dagen per week op de hogeschool en lopen twee dagen stage. De laatste dag is bestemd voor buitenschoolse activiteiten als excursies en het ophalen van peerfeedback.

De opleiding maakt gebruik van verschillende leeractiviteiten zoals verdiepende colleges, peerfeedback (in de wekelijkse ontwerp ateliers), individuele coaching en feedback van docenten (in de thuisgroepen), gastcolleges en intervisie (onderdeel van de lijn professionele ontwikkeling). Daarnaast passen studenten het geleerde toe in de praktijk en nemen ze het geleerde uit de praktijk mee naar de opleiding.

De stage- of werkplek van de student is een belangrijk onderdeel van de onderwijsleeromgeving. Studenten (van beide varianten) worden op hun werkplek begeleid door hun praktijkopleider (van de werkplek) en de instituutopleider (van de hogeschool). De praktijkopleider en instituutopleider hebben drie tot vier keer per jaar een driehoeksgesprek met de student. De praktijkopleider dient hbo-geschoold te zijn, heeft een aantal begeleidingsgesprekken met de student en bezoekt op gezette momenten de groep waarmee de student werkt. De opleiding organiseert vier keer per jaar een opleidingsmiddag voor praktijkopleiders en instituutopleiders. Daarbij is aandacht voor inhoudelijke thema's, de begeleiding en beoordeling van studenten en de ontwikkeling van de opleiding. Ook is er een handleiding voor praktijkopleiders. Studenten leggen, zo bleek tijdens de visitatie, ook hun concept beroepsproducten voor aan hun praktijkopleider.

Voltijdstudenten hebben tijdens de visitatie opgemerkt dat het toewijzen van stageplekken wat moeizaam verliep. De opleiding heeft de stageplekken geregeld; studenten kregen echter laat te horen wat hun stageplek was. Uiteindelijk heeft elke student een stageplek gekregen.

De instituutsopleider begeleidt studenten in de beroepspraktijk. De instituutsopleider volgt de ontwikkeling van de student in de beroepspraktijk, begeleidt bij het formuleren van leerdoelen en de reflectie op het leerproces van de student in de beroepspraktijk. De instituutsopleider is, samen met de praktijkopleider, verantwoordelijk voor de begeleiding en beoordeling van de beroepspraktijk. Zij stemmen dit af met de studiecoach.

De studiecoach is het eerste aanspreekpunt voor studenten en begeleidt hen bij de studievoortgang, hun loopbaanontwikkeling en hun professionele ontwikkeling. Dit vindt plaats in de eerder genoemde lijn professionele ontwikkeling en de thuisgroepen. Daarnaast voert elke student drie individuele gesprekken per jaar met de eigen studiecoach.

De studenten waarmee de commissie gesproken heeft, zijn tevreden over de begeleiding die zij krijgen. Indien nodig is er ook extra begeleiding beschikbaar. Studenten ervaren korte lijnen met hun studiecoach. Opgemerkt is dat het aanvragen van extra faciliteiten tijdig dient te gebeuren en niet alle studenten waren daarvan op de hoogte. Studenten ervaren ruimte voor eigen inbreng in de opleiding, bijvoorbeeld bij het bepalen van hun eigen leerdoelen ten aanzien van de bekwaamheidseisen. Voor studenten die nieuw in het vakgebied zijn kan dit echter ook lastig zijn.

Praktijkopleiders waarmee de commissie gesproken heeft, voelen zich goed voorbereid op hun rol.

Studenten worden middels de digitale leeromgeving geïnformeerd over de inhoud, toetsing en planning van de opleiding. Ook kunnen studenten gebruikmaken van alle voorzieningen van de hogeschool.

Instroom

De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen. Daarnaast wordt van deeltijd studenten verwacht dat zij beschikken over een relevante (leer)werkplek van minimaal 16 uur per week.

Deze (leer)werkplek fungeert als leerwerkomgeving. Studenten dienen een overeenkomst werkplekieren in bij hun inschrijving. Om te kunnen bepalen of de (leer)werkplek van studenten geschikt is, kunnen ze gebruikmaken van een facultatief Studieadvies op maat-gesprek. Daarnaast vindt met alle studenten een verplicht kennismakingsgesprek plaats.

Aankomende studenten kunnen zich oriënteren op de opleiding middels de website, voorlichtingen en kennismakingsmiddagen voor studenten die zich hebben ingeschreven. Ook kunnen studenten meelopen met een groep.

Personeel

De opleiding wordt verzorgd door een team van 22 docenten (16,65 fte). De docenten zijn in de regel ook werkzaam bij de Pabo. De opleiding kent een kernteam dat bestaat uit een vertegenwoordiger van elk ontwikkelingsdomein en een aantal studiecoaches en instituutsopleiders. Docenten van de Ad PEP zijn naast hun rol als docent ook altijd instituutsopleider of studiecoach. De opleiding wil daarmee borgen dat docenten in meerdere rollen betrokken zijn bij de Ad en dat meer docenten hun hoofdtaak bij de Ad hebben, zo bleek tijdens de visitatie.

Docenten werken op verschillende manieren aan hun professionalisering. Zo is het team vorig jaar op scholenbezoek geweest en zijn kinderopvanglocaties bezocht. Daarnaast vindt inhoudelijk scholing plaats (bijvoorbeeld op het gebied van baby's en het CLASS-instrument) en is een deel van het team aangesloten bij de lectoraten en het Expertisecentrum Jonge kind. De lectoren van de APO zijn betrokken (geweest) bij de ontwikkeling van de verschillende uitstroomprofielen en de informatievoorziening over de opleiding.

Het team komt vijf keer per jaar bijeen om het programma door te spreken en te actualiseren. Alle docenten beschikken over een onderwijsbevoegdheid, het BKE certificaat en hebben scholing gehad op het gebied van studieloopbaan-

begeleiding. Nieuwe docenten beoordelen alleen onder begeleiding van een collega.

Docenten van de verschillende varianten participeren samen in vakgroepen, waardoor er korte inhoudelijke lijnen zijn. Daarnaast hebben de leereenheidverantwoordelijken van de varianten contact en afstemming met elkaar. Tijdens de visitatie is opgemerkt dat de docenten van deeltijdvariant oude kind, net als de docenten van de voltijdvariant, elke twee weken een weekstart hebben. Dan wordt gezamenlijk de stand van zaken besproken. Docenten verzorgen ook regelmatig samen lessen.

In de afgelopen periode is het team gegroeid en hebben er wisselingen plaatsgevonden. Docenten ervaren ondanks de groei, zo bleek tijdens de visitatie, nog steeds korte lijnen in het team. Ook waarderen docenten de vakgroepen waarin ze inhoudelijk met collega's kunnen sparren en taken kunnen verdelen. Docenten voelen zich gewaardeerd door de opleiding.

De studenten en alumni waarmee de commissie gesproken heeft, zijn tevreden over hun docenten. Docenten zijn over het algemeen goed benaderbaar, zeer betrokken en delen hun praktijkervaring. Studenten ervaren ook dat docenten met elkaar afstemmen.

Tijdens de visitatie is opgemerkt dat de deelname van deeltijdstudenten aan de opleidingscommissie soms lastig is. Er is nu een student bereid gevonden deel te nemen. De opleidingscommissie opereert voor zowel de Ad PEP als de Pabo. Gezien de groei van de Ad PEP wordt het gesprek gevoerd over een eigen opleidingscommissie voor de Ad.

Inzake de relatief hoge uitval in de deeltijdvariant is tijdens de visitatie opgemerkt dat dit vooral veroorzaakt wordt door de combinatie werk, studie en privé, door grote persoonlijke omstandigheden en door drukte op het werk (en de vraag om extra te komen werken).

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de inhoud en het niveau van onderwijs van beide varianten waarborgt dat afgestudeerden voldoen aan de beoogde leerresultaten. De nieuwe set van bekwaamheidseisen wordt momenteel doorvertaald naar de kwartielen, thema's en varianten. De studiehandleidingen zijn duidelijk.

De commissie heeft waardering voor de degelijke en samenhangende opzet van de kwartielen die gericht zijn op relevante thema's. De beroepsopdracht die studenten maken heeft in elk kwartiel een centrale rol. De commissie is van mening dat de opleiding de voltijd- en deeltijdvariant wat meer met elkaar kan verbinden. Studenten van beide varianten, zo bleek tijdens de visitatie, ontmoeten elkaar niet. De commissie is, net als de studenten, van mening dat studenten van de twee varianten veel van elkaar kunnen leren.

De commissie constateert dat nadruk op achterstandenbeleid en gelijke kansen (zie standaard 1) minder expliciet naar voren komt in de opleiding. Dit komt nu aan bod in enkele gastcolleges en een bezoek aan een nieuwkomersschool. De commissie is van mening dat dit versterkt kan worden.

De opleiding voldoet aan de wettelijke instroom-eisen. Het programma sluit bovendien aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. De commissie waardeert het dat de opleiding ook in een voltijdvariant wordt aangeboden. Dit vraagt volgens de commissie wel extra aandacht voor de begeleiding van voltijdstudenten voor wie dit vakgebied en werkveld vaak nieuw zijn. De opleiding is zich hier bewust van.

De commissie vindt het positief dat het lectoraat actief betrokken is bij de opleiding. Dit krijgt vorm in het meedenken over de ontwikkeling van de opleiding, de rol van onderzoeksvaardigheden en het afrondende actieonderzoek. De cyclus van het actieonderzoek is verankerd in het programma

waardoor studenten goed voorbereid worden op dit onderdeel van het afstuderen.

De opleiding borgt de kwaliteit van werk- of stageplek van studenten op een goede manier. De praktijkleidersmiddagen, het contact tussen instituutopleider en praktijkopleider en de driehoeksgesprekken dragen daaraan bij.

Tijdens de visitatie heeft de commissie kennisgenomen van de internationaliseringslijn die nu opgezet wordt. De commissie vindt dit een goed initiatief en nodigt de opleiding uit deze lijn nog meer te verbinden met het specifieke profiel van de opleiding (gericht op achterstandsbeleid en armoedebestrijding), de bekwaamheidseisen en toetsing.

De commissie stelt vast dat de opleiding beschikt over voldoende docenten met voldoende

expertise op de verschillende kennisgebieden van de opleiding. Het team omvat een goede mix tussen opvang, zorg en onderwijs en docenten brengen praktijkervaring in. De commissie heeft tijdens de visitatie een zeer enthousiast, betrokken en kwaliteitsbewust team ontmoet. Het is de commissie opgevallen dat de diversiteit van het docententeam vergroot kan worden.

De opleiding biedt studenten een persoonlijke benadering en begeleiding. Studenten ervaren ruimte voor eigen inbreng. Ook weten ze wat van hen verwacht wordt en bij wie ze terecht kunnen met vragen; ze ervaren daarin geen afstand.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, oordeelt de commissie dat beide varianten van de opleiding **voldoen** aan deze standaard.

3. Toetsing

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard. De bekwaamheidseisen vormen de kapstok van het beoordelingsstelsel. Het toetsbeleid van de academie en de hogeschool is leidend. De toetsing sluit aan bij het praktijkgerichte karakter van de opleiding. De opleiding maakt daarbij gebruik van een variëteit aan toetsvormen en duidelijke rubrics en beoordelingscriteria. Middels toetsdossiers met toetsmatrijzen, beoordelingscriteria, rubrics en toetsanalyses, kalibratie en toepassing van het meer-ogen principe daar waar mogelijk, bewaakt de opleiding de validiteit en betrouwbaarheid van de toetsing. De examencommissie borgt, samen met de toetscommissie, proactief de kwaliteit van toetsen en vormt zich een eigenstandig oordeel over het eindniveau van de opleiding. De examencommissie en toetscommissie werken hierin goed samen. Ook neemt de opleiding deel aan peerreview.

Bevindingen

Het toetsbeleid van de opleiding is afgeleid van het toetsbeleid van de APO. Het toetsbeleid sluit bovendien aan bij het toetsbeleid van de hogeschool. Belangrijke elementen daarin zijn toetsing vanuit authentieke beroepssituaties en van leereenheden van minimaal 5 EC.

De opleiding maakt gebruik van verschillende toetsvormen: beroepsproducten, geïntegreerde kennistoetsen, vaardigheidstoetsen, werkplekleren en portfolio. Alle thema's worden afgerond met een beroepsproduct. Hiermee laten studenten zien dat zij de kennis en vaardigheden op de stage- of werkplek kunnen toepassen. Studenten onderbouwen het beroepsproduct vanuit de literatuur, de behoeften en randvoorwaarden vanuit de eigen context en de betekenis voor de ontwikkeling van de kinderen/organisatie.

Met de geïntegreerde kennistoetsen toetst de opleiding studenten op kennis en inzicht ten aanzien van de verschillende ontwikkelingsdomeinen en pedagogiek en educatie. De vaardigheidslessen worden afgetekend op basis van aanwezigheid en actieve deelname. In deze lessen werken studenten aan vaardigheden als oudergesprekken, muzikale vaardigheden en hun onderzoeksvaardigheden.

Het werkplekleren wordt na elke twee kwartelen (na elk semester) formeel geëvalueerd en beoordeeld. De student heeft hierin een actieve en leidende rol. Op basis van een zelfevaluatie door de student vindt een gesprek plaats met de praktijkopleider en de instituutopleider. In dit gesprek worden de ontwikkeling, voortgang en leerdoelen van de student besproken, op basis waarvan het werkplekleren beoordeeld wordt. De instituutopleider is eindverantwoordelijk voor deze beoordeling. De praktijkopleider geeft een advies.

In het portfolio professionele ontwikkeling laten studenten zien hoe zij aan hun persoonlijke en professionele doelen gewerkt hebben en wat daarvan het resultaat is. Ook vindt er een mondelinge reflectie plaats. De studiecoach is eindverantwoordelijk voor de beoordeling. Het portfolio en daarmee de ontwikkeling van studenten, wordt aan het einde van het eerste en het tweede jaar beoordeeld.

Studenten krijgen tussentijds formatieve feedback van hun docenten, praktijkopleider of studiecoach. Ook wordt bij opdrachten gebruikgemaakt van peerfeedback. De summatieve beoordeling wordt ook voorzien van inhoudelijke feedback.

Bij elke toets wordt een toetsdossier samengesteld. Dit dossier omvat een toetsmatrijs, de beoordelingscriteria, de beoordelingsrubric, de bepaling en onderbouwing van de cesuur en eventuele bevindingen van de toetsanalyses en de gedane aanpassingen in voorgaande jaren. Elke toets wordt na afloop geëvalueerd door de betrokken docenten. Tijdens de visitatie is duidelijk geworden dat docenten daarbij ook de resultaten van toetsanalyses gebruiken.

De ontwikkeling van toetsen vindt in principe plaats in de vakgroep. Omdat het niet altijd mogelijk is het vier-ogen principe toe te passen (bijvoorbeeld doordat een onderdeel door één docent verzorgd wordt) worden kalibratiesessies belegd waarbij docenten samen de gehele toets bespreken. Docenten voeren ook kalibratie van feedback en beoordeling uit. De toetsen worden met eerdere docenten nagekeken waarbij de toetsen willekeurig verdeeld worden. Bij het afstuderen wordt het vier-ogenbeleid toegepast.

De opleiding stelt dat studenten naar verhouding veel schriftelijke toetsen maken, terwijl dit niet is wat zij in hun werk moeten doen. De opleiding verkent daarom de mogelijkheden om enkele schriftelijke toetsen om te zetten naar andere toetsvormen.

Studenten worden via de digitale leeromgeving en de studiehandleidingen geïnformeerd over de toetsing, beoordelingscriteria en de cesuur. Na ieder toetsmoment kunnen studenten de door hen gemaakte toets inzien. Studenten gaven tijdens de visitatie aan behoefte te hebben aan proef-toetsen. Daarmee krijgen ze beter zicht op wat er tijdens een (digitale) kennistoets van hen wordt verwacht. Studenten zijn tevreden over de feedback die ze krijgen op hun beroepsproducten. Ook vinden studenten het beoordelingsformulier inzichtelijk. Opgemerkt is dat de APA normen niet voor elke groep (door elke docent) even streng gehanteerd worden.

Borging van de toetskwaliteit

De examencommissie is verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van toetsing en het eindniveau van Ad PEP en de Pabo. De examencommissie bestaat uit tien leden, waarvan drie externe leden. De examencommissie bestaat uit twee kamers: kamer Enschede en kamer Deventer. Op beide locaties is een toetscommissie ingericht. Op één na beschikken alle leden van de examencommissie en toetscommissie over de BKE. Daarnaast beschikken twee leden over de SKE. De examencommissie werkt met een zogenaamde jaarlijkse borgingsagenda. Hierin zijn voor de verschillende taken en aandachtsgebieden van de examencommissie concrete activiteiten opgenomen.

De examencommissie doet jaarlijks steekproeven en reviews om het afstudeerniveau te bepalen en de kwaliteit van de beoordeling inzichtelijk te maken. Dit wordt besproken met de coördinator en verbeteracties worden opgepakt binnen het team. De afgelopen jaren was er stevast tevredenheid over het niveau van afstuderen, maar het afgelopen studiejaar heeft de examencommissie enkele aanbevelingen gedaan om met name de inzichtelijkheid in de totstandkoming van de beoordeling te vergroten. Naar aanleiding hiervan is de betreffende procedure aangepast.

Samen met andere Ad PEP's neemt de opleiding deel aan peerreview, waarbij het afstudeerproces en eindwerken met elkaar besproken worden.

De examencommissie heeft een aantal taken gedelegeerd naar de toetscommissie. De toetscommissie stelt in samenspraak met de examencommissie een jaarplan op. De toetscommissie controleert jaarlijks een aantal toetsen en bijbehorende toetsdossiers, steekproefsgewijs of op verzoek. Ook houdt de toetscommissie toezicht op de kwaliteit van de toetsorganisatie.

De commissie heeft tijdens de visitatie met vertegenwoordigers van de examencommissie en toetscommissie gesproken. Daarbij is opgemerkt dat de examencommissie sinds studiejaar 2022 – 2023 ook steekproefsgewijs afsluitende

presentaties en gesprekken bijwoont. De examen-commissie heeft nog niet steekproefsgewijs de beoordeling van het werkplekleren bekeken.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de opleiding passende vormen van toetsing hanteert. De toetsing is gebaseerd op de visie op toetsen en het toetsbeleid van de academie en de hogeschool. De toetsing sluit aan bij het praktijkgerichte karakter van de opleiding. De opleiding maakt daarbij gebruik van een variëteit aan toetsvormen en duidelijke rubrics en beoordelingscriteria. De commissie heeft enkele toetsen bestudeerd en constateert dat de kwaliteit daarvan goed is.

De opleiding neemt voldoende maatregelen om de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie van de toetsing te bewaken. De toetsdossiers met

toetsmatrijzen, beoordelingscriteria, rubrics en toetsanalyses, kalibratie en toepassing van meergoegen principe daar waar mogelijk, zijn hier voorbeelden van. Het werken in vakgroepen draagt bij aan de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid. Studenten weten bovendien wat van hen verwacht wordt en zijn positief over de feedback die ze krijgen.

De examencommissie en toetscommissie bewaken samen proactief de kwaliteit van toetsing en het eindniveau. De steekproeven inzake het eindniveau en de controle van toetsen dragen daaraan bij. Beide commissies zijn daarin goed op elkaar afgestemd.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, oordeelt de commissie dat beide varianten van de opleiding **voldoen** aan deze standaard.

4. Gerealiseerde leerresultaten

De commissie stelt vast dat de opleiding de beoogde leerresultaten realiseert. De opleiding heeft een degelijk en omvangrijk afstudeerproces ingericht dat bestaat uit het afstudeeronderzoek, het werkplekleren en de presentatie over de persoonlijke ontwikkeling. De commissie heeft vijftien dossiers bestudeerd en stelt vast dat deze het eindniveau c.q. het Ad-niveau laten zien. De commissie is onder de indruk van het niveau van de bestudeerde dossiers. De commissie vond het soms lastig het onderscheid tussen een voldoende en goede beoordeling te zien. Ook was het niet altijd duidelijk hoe, op basis van de deeltcijfers, de eindbeoordeling tot stand is gekomen. De commissie vindt het afstuderen best omvangrijk met de drie verschillende onderdelen en raadt de opleiding aan te onderzoeken hoe dit meer compact en geïntegreerd ingericht kan worden. De commissie heeft tijdens de visitatie verschillende voorbeelden gehoord waarbij het product/ de interventie dat /die studenten gemaakt hebben onderdeel is geworden van het beleid van de organisatie.

Bevindingen

Alle varianten van de opleiding worden afgerond met:

- Het afstudeeronderzoek;
- Het werkplekleren en;
- Een presentatie met betrekking tot de professionele ontwikkeling van de student.

Het afstudeeronderzoek omvat een actieonderzoek naar een zelfgekozen thema. Studenten onderzoeken een praktijkrelevante vraag in de organisatie, onderzoeken relevante literatuur en formuleren een opzet van een interventie. De interventie wordt vervolgens uitgevoerd en geëvalueerd. De beoordeling van het actieonderzoek vindt plaats door twee examinatoren, waaronder de onderzoeksbegeleider van de student. Beide examinatoren beoordelen onafhankelijk van elkaar het werk en komen dan in dialoog tot een definitieve beoordeling.

Het werkplekleren van het laatste semester wordt op dezelfde manier beoordeeld als het werkplekleren in de voorgaande semesters (zie standaard 3). In de afrondende presentatie presenteren studenten zichzelf als professional en de ontwikkeling die ze doorgemaakt hebben. Hierin wordt ook het portfolio dat studenten gedurende de opleiding samengesteld hebben meegenomen. De beoordeling vindt plaats door twee examinatoren.

De opleiding verkent momenteel de vraag of het actieonderzoek dat studenten uitvoeren passend is voor een Ad. Dit omdat het schriftelijk vastleggen van het onderzoek niet past bij de dagelijkse beroepspraktijk van studenten. De opleiding is hierover in gesprek met andere Ad's binnen de hogeschool en met andere Ad PEP's in het land. Doel is om in studiejaar 2024 – 2025 een nieuwe manier van vaststellen van het eindniveau te introduceren.

De opleiding organiseert sinds studiejaar 2022 – 2023 alumnibijeenkomsten. Uit de hbo-monitor 2023 blijkt dat 89% van de alumni tevreden is over de studie en deze opnieuw zou doen en 50% is tevreden over het werk dat zij kunnen doen. Alumni zijn (zeer) tevreden over de studie, maar zien mogelijkheden om het functieniveau beter aan te laten sluiten bij de opleiding en vinden dat niet altijd voldoende gebruikgemaakt wordt van de eigen capaciteiten. Deze thema's zijn onderwerp van gesprek in de bij standaard 1 benoemde regiegroep.

Alumni met wie de commissie gesproken heeft, vinden het actieonderzoek zeer waardevol. Deze manier van onderzoeken is belangrijk voor hun beroepspraktijk. Dat het een schriftelijke rapportage behelst vinden alumni geen probleem. Alumni hebben de suggestie gedaan om naast de

schriftelijke rapportage een presentatie te koppelen aan het actieonderzoek.

Alumni die doorstromen naar de Pabo ervaren deze overgang als soepel.

Overwegingen

De commissie concludeert dat de opleiding een degelijk afstudeerproces heeft ingericht. In de beoordeling van de verschillende onderdelen wordt gebruikgemaakt van het vier-ogen principe en beoordelingsformulieren.

De commissie waardeert de keuze van de opleiding voor actieonderzoek. De meerwaarde hiervan wordt door alumni en werkveld herkend, zo bleek tijdens de visitatie.

Om zich een oordeel te vormen over het eindniveau van de studenten, heeft de commissie dossiers van vijftien studenten bestudeerd. Op basis van deze dossiers en het gevoerde gesprek met studenten en alumni stelt de commissie vast dat het eindniveau c.q. het Ad-niveau gerealiseerd wordt. De commissie is onder de indruk van het niveau van de bestudeerde dossiers. En constateert dat ook de landelijk gedefinieerde kenmerken van de onderzoekende houding op Ad-niveau hierin zichtbaar zijn en dan met name het actieonderzoek.

De commissie vond het soms lastig het onderscheid tussen een voldoende en goede beoor-

deling te zien. Ook was het niet altijd duidelijk hoe, op basis van de deelcijfers, de eindbeoordeling tot stand is gekomen. De commissie zag in de bestudeerde dossiers een passende variëteit in herkenbare onderwerpen. Voorbeelden hiervan zijn ouderbetrokkenheid, spelend leren en spelend rekenen.

De commissie vindt het afstuderen echter best omvangrijk met de drie verschillende onderdelen. De commissie raadt de opleiding aan te onderzoeken hoe dit meer compact en geïntegreerd ingericht kan worden.

De commissie begrijpt de zoektocht van de opleiding in het verder verkennen van welke andere vormen (dan een schriftelijk product) gebruikt kunnen worden om het eindniveau te laten zien. De commissie merkt echter op dat zij tijdens de visitatie ook veel positieve geluiden heeft gehoord over het schriftelijke karakter van het afstuderen. De commissie heeft tijdens de visitatie verschillende voorbeelden gehoord waarbij het product/ de interventie dat /die studenten gemaakt hebben onderdeel is geworden van het beleid van de organisatie.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat beide varianten van de opleiding **voldoen** aan deze standaard.

Bijlagen

Bijlage 1 Commissie

Dylan Vianen Voorzitter
Hoofd opleidingen, Bildung Academie

Barbara Boom
Onderwijskundige Rotterdam Academy (Hogeschool Rotterdam)

Chiel van der Veen
Lector Urban Care & Education, Windesheim

Anne van de Rijdt, Student-lid
Student Universiteit Utrecht

De commissie werd bijgestaan door drs. Titia Busing, extern secretaris gecertificeerd door NVAO.

Alle commissieleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 2 Bezoekprogramma

Donderdag 30 november

Tijd	Wat
8.30 - 9.00	Welkom en aanloop/ voorbereiding dagprogramma
9.00 - 9.30	Gesprek met management
9.30 - 10.30	Gesprek met studenten
10.30 - 10.45	Pauze / Intern overleg auditpanel
10.45 - 11.45	De carrousel van trots en ontwikkeling: <ul style="list-style-type: none"> - Expertisecentrum jonge kind en Lectoraat Jonge kind Educatie - Onderzoekende houding - Internationalisering - Taalontwikkeling
11.45 - 13.00	Intern overleg auditpanel en aansluitend pauze
13.00 - 14.00	Gesprek met docenten, inclusief examen- en toetscommissie
14.00 - 14.15	Pauze / Intern overleg auditpanel
14.15 - 15.15	Samen opleiden, gesprek met werkveld en alumni
15.15 - 16.30	Pauze / Intern overleg auditpanel
16.30 - 17.00	Terugkoppeling

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

- Dashboard kwaliteit opleiding definitief
- Agenda's regiegroep 2223
- BoKS Ad PEP
- 2223 Leeruitkomsten Ad PEP jonge kind (Versie 1)
- 2223 Leeruitkomsten Ad PEP oude kind (Versie 1)
- 2324 Concept koppeling bekwaamheidseisen – onderwijsprogramma's (Versie 1)
- Leerlijn internationalisering
- Leerlijnen taal Ad PEP
- Taalbeleid APO
- Visie APO
- A3 Ad PEP
- NSE 2022 Ad PEP
- Docententeam Ad PEP
- 2223 Studiehandleiding Ad PEP deeltijd oude kind, leerjaar 1, kwartiel 3 (Versie 1)
- 2324 Professionele ontwikkeling A voltijd (Versie 1)
- 2324 Studiehandleiding Ad PEP voltijd, leerjaar 1, kwartiel 2 (Versie 1)
- 2324 Studiehandleiding Ad PEP deeltijd jonge en oude kind, leerjaar 2, kwartiel 2 (Versie 1)
- 2324 Studiehandleiding Ad PEP voltijd kwartiel 1, jaar 1 (Versie 1)
- Beoordeling toetskwaliteit DT.48333 Ad Pep 1.1 JK (Versie 1)
- Beoordelingsformat afstuderen Ad Pep 2022-2023 (Versie 1)
- Fasenplan actieonderzoek Ad Pep (Versie 1)
- Jaarverslag examencommissie APO pabo en Ad PEP 2021-2022 (Versie 1)
- OER Ad PEP 23-24 (Versie 1)
- Onderwijs- en toetsplan Ad PEP 2023-2024 (Versie 1)
- Beoordelingsrapport en terugblik interne audit (Versie 1)
- Werkplekieren 23-24 voltijd en deeltijd (Versie 1)
- 15 afstudeerdossiers